

ज्ञानदर्शन 2026 : राष्ट्रीय बहुविद्याशाखीय परिषद – अहवाल

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक येथे दिनांक १३ व १४ मार्च २०२६ रोजी “ज्ञानदर्शन 2026 : डिजिटल ट्रान्सफॉर्मेशन, भारतीय ज्ञानप्रणाली, शाश्वत नवकल्पना व समग्र आरोग्य यांचा संगम” या विषयावर राष्ट्रीय बहुविद्याशाखीय परिषदेचे यशस्वी आयोजन करण्यात आले. ही परिषद अकॅडमिक बिल्डिंगमधील ऑडिटोरियम हॉल येथे पार पडली.

ही परिषद स्कूल ऑफ कंटिन्यूइंग एज्युकेशन व स्कूल ऑफ हेल्थ सायन्स यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित करण्यात आली. परिषदेचे आयोजन डॉ. जयदीप डी. निकम (संचालक, स्कूल ऑफ कंटिन्यूइंग एज्युकेशन) व डॉ. रश्मी पी. रानडे (संचालक, स्कूल ऑफ हेल्थ सायन्स) यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आले.

परिषदेच्या प्रास्ताविकात डॉ. जयदीप निकम यांनी “ज्ञानदर्शन 2026” या परिषदेचा उद्देश स्पष्ट केला. त्यांनी सांगितले की, विविध शाखांमधील ज्ञान एकत्र आणून संशोधन, समाज व मानवी विकास यांना दिशा देणे हा या परिषदेचा मुख्य हेतू आहे. डिजिटल परिवर्तन, भारतीय ज्ञानप्रणाली, शाश्वत विकास व समग्र आरोग्य या विषयांवर संशोधकांना एकत्र आणून विचारमंथन घडवून आणणे हे या परिषदेचे वैशिष्ट्य आहे.

उद्घाटन समारंभासाठी प्रमुख अतिथी म्हणून **दीपक करंजिकर** उपस्थित होते. आपल्या भाषणात त्यांनी डिजिटल युगात ज्ञानाचे महत्त्व अधोरेखित करत भारतीय ज्ञानप्रणाली व आधुनिक तंत्रज्ञान यांचा समन्वय साधणे अत्यंत आवश्यक असल्याचे नमूद केले. त्यांनी विद्यार्थ्यांनी कौशल्याधारित, नवोन्मेषी व समाजाभिमुख संशोधनावर भर द्यावा, असे आवाहन केले.

विद्यापीठाचे कुलगुरू प्रा. संजीव सोनवणे यांनी आपल्या मार्गदर्शनपर भाषणात बहुविद्याशाखीय दृष्टिकोनाची गरज अधोरेखित केली. त्यांनी सांगितले की, आधुनिक शिक्षणात तंत्रज्ञानासोबतच भारतीय ज्ञानपरंपरा, संस्कृती आणि मूल्याधारित शिक्षण यांचा समतोल राखणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. भविष्यातील शिक्षण व्यवस्था ही सर्वांगीण विकास घडवणारी असावी, असे त्यांनी नमूद केले.

माजी कुलगुरू प्रा. नितीन करमळकर यांनी भारतीय ज्ञानप्रणालीचे महत्त्व अधोरेखित करत विद्यार्थ्यांनी कौशल्याधारित शिक्षण स्वीकारण्याची गरज व्यक्त केली. आयटी उद्योजक डॉ. सुनील खांडेकर यांनी डिजिटल परिवर्तनामुळे शिक्षण क्षेत्रात होत असलेल्या बदलांवर प्रकाश टाकत तंत्रज्ञानाचा योग्य वापर करण्याचे मार्गदर्शन केले.

या परिषदेचा मुख्य उद्देश म्हणजे विविध शैक्षणिक शाखांमधील संवाद वाढवणे, भारतीय ज्ञानप्रणालीची आधुनिक संदर्भात उपयुक्तता अधोरेखित करणे, तसेच डिजिटल युगातील आव्हानांना उत्तर देण्यासाठी संशोधनाला चालना देणे हा होता.

या परिषदे मध्ये सुमारे १८० संशोधक विद्यार्थ्यांनी प्रत्यक्ष व ऑनलाईन सहभाग नोंदविला. विविध विद्यापीठे, महाविद्यालये व संशोधन संस्थांमधील संशोधकांनी आपले संशोधन सादर केले. परिषदेमध्ये डिजिटल ट्रान्सफॉर्मेशन, भारतीय ज्ञानप्रणाली, शाश्वत विकास, आरोग्य व समग्र कल्याण अशा विविध विषयांवर चर्चासत्रे व सादरीकरणे यशस्वीरीत्या पार पडली.

“ज्ञानदर्शन 2026” ही परिषद बहुविद्याशाखीय संशोधन, नवकल्पना व सामाजिक बांधिलकी यांचा उत्कृष्ट संगम ठरली. या परिषदेने संशोधकांना नवीन दिशा देत समाजोपयोगी व मूल्याधारित संशोधनासाठी प्रेरणा दिली.

परिषदेचे सूत्रसंचालन डॉ. संगीता पाटील यांनी प्रभावीपणे केले. ही परिषद यशस्वी होण्यासाठी अनेकांनी मोलाचे योगदान दिले. विशेषतः सोनाली पाटील, मनोहर पवार, डॉ. माधुरी खरजुल, सुजाता मोरे, डॉ. आनंद सुकेनकर, डॉ. संगीता पाटील, किशोर राठोड, संकेत रावडे, दिगंबर गाडे, रोशनी गायकवाड, सोनाली गायकर, दिपाली ठाकरे, वर्षा गुजर, वैभव सेंदाणे व गणेश कांबळे यांनी परिश्रम घेतले. त्यांच्या सहकार्यामुळे परिषद यशस्वीरीत्या पार पडली. परिषदेच्या समारोप प्रसंगी सर्व मान्यवर, सहभागी संशोधक, आयोजक व उपस्थितांचे मनःपूर्वक आभार मानण्यात आले.

